

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru
Nadměrný cestovní ruch, krátkodobé pronájmy a vytlačování místního obyvatelstva
(průzkumné stanovisko)

(C/2026/3543)

Zpravodaj: **Marinel Dănuț MUREȘAN**

Žádost o vypracování stanoviska	Kyperské předsednictví Rady EU, 14. 10. 2025
Právní základ	článek 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná sekce	Jednotný trh, výroba a spotřeba
Přijato v sekci	15. 4. 2026
Přijato na plenárním zasedání	29. 4. 2026
Plenární zasedání č.	605
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	224/0/0

1. Závěry a doporučení

1.1 Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) zdůrazňuje, že cestovní ruch je pro Evropskou unii strategickým ekosystémem, který významně přispívá k hospodářskému růstu, zaměstnanosti a sociálnímu rozvoji EU. Zajištění trvale udržitelné a vyvážené prosperity cestovního ruchu má proto zásadní význam pro globální konkurenceschopnost evropského hospodářství.

1.2 EHSV zdůrazňuje, že jakákoli strategie zaměřená na řešení problému nadměrného cestovního ruchu musí rovněž zohlednit možné dopady na bydlení a pracovní místa, zaručit právo na cenově dostupné bydlení, zejména pro pracovníky, mladé lidi, včetně studentů, a dlouhodobé rezidenty, a zajistit, aby cestovní ruch nevytlačoval místní obyvatelstvo. EHSV navrhuje, aby hospodářská diverzifikace v turistických oblastech podporovala místní malé a střední podniky, družstva, sociální ekonomiku, řemesla, kulturu a tradiční činnosti, a to prostřednictvím veřejné podpory, odborné přípravy a dostupného financování. V neposlední řadě EHSV doporučuje podporovat modely mimosezónního, kulturního, venkovského a místního cestovního ruchu, které snižují tlak na městská centra a rovnoměrněji rozdělují přínosy.

1.3 EHSV rovněž uznává, že některé destinace napříč Evropou čelí rostoucím tlakům souvisejícím s intenzitou cestovního ruchu, dostupností bydlení a soužitím návštěvníků s místními komunitami. Dopadá to také na možnost pracovníků bydlet v těchto oblastech a má to přímé důsledky v podobě nedostatku pracovníků a sociální nevyváženosti v zasažených oblastech.

1.4 EHSV doporučuje, aby rozhodnutí týkající se regulace cestovního ruchu, bydlení a využívání městského prostoru byla přijímána prostřednictvím participativních procesů, které zajistí, že místní obyvatelstvo se bude moci k těmto otázkám skutečně vyjádřit. Doporučuje rovněž, aby byla ve spolupráci se sociálními partnery a zástupci občanské společnosti zřízena veřejná datová střediska pro sledování toků cestovního ruchu, cen rezidenčních nemovitostí, dostupnosti pronájmu a tlaku na rozvoj měst, a to na celostátní, regionální a místní úrovni, aby mohly být identifikovány všechny problémy. Doporučuje dále, aby byly přesně určeny oblasti s nadměrným cestovním ruchem (s využitím standardizovaných evropských digitálních nástrojů pro monitorování, hodnocení a podporu správy sociálních záležitostí). Byl by tak zajištěn jednotný přístup na úrovni celé EU a zaveden udržitelný, trvalý a regenerativní cestovní ruch, který využívá zdroje každé evropské turistické oblasti.

1.5 K řešení těchto výzev je třeba přijmout konkrétní a přiměřená opatření, která by zabezpečila hospodářský přínos cestovního ruchu a zároveň zajistila kvalitu života místních obyvatel. V této souvislosti může koordinovaná činnost na úrovni EU podpořit celostátní, regionální a místní orgány při vytváření vyvážených přístupů založených na důkazech.

1.6 Kyperské předsednictví Rady Evropské unie může zahájit přijímání konkrétních opatření: předpisy o kapacitě cestovního ruchu, programy investic do odolnosti komunit a partnerství veřejného a soukromého sektoru pro udržitelný cestovní ruch, která mohou být uplatňována na Kypru jako pilotní projekt. Kypr tak může sloužit jako evropský model a zajistit trvalost svého autentického kulturního dědictví.

1.7 EHSV doporučuje, aby udržitelný cestovní ruch zahrnoval zaměření na kvalitní pracovní místa v tomto odvětví, jež by mělo vycházet z pevného sociálního dialogu. Tyto návrhy by podpořily diverzifikovaný cestovní ruch a inkluzivní místní ekonomiku a zohlednily by právo pracovníků na cenově dostupné bydlení v blízkosti jejich pracovišť.

1.8 EHSV navrhuje proaktivní řešení, která se budou zabývat nadměrným cestovním ruchem, přemírou krátkodobých pronájmů a vyloučením místních obyvatel a jejichž cílem bude stimulovat různorodý cestovní ruch, inkluzivní místní ekonomiku a strategický přístup k financování zahrnujícímu veřejné i soukromé investice.

1.9 EHSV se domnívá, že Evropská komise může hrát důležitou úlohu prostřednictvím připravované strategie EU pro udržitelný cestovní ruch, a to při usnadňování koordinace, podpoře výměny údajů a osvědčených postupů mezi členskými státy a podpoře přístupů založených na důkazech.

1.10 EHSV vyzývá členské státy, aby vypracovaly modely správy založené na spolupráci na celostátní, regionální a místní úrovni, do nichž budou zapojeny příslušné veřejné a soukromé zainteresované strany, včetně místních orgánů, podniků, odborů, spotřebitelských organizací a občanské společnosti. Jejich účelem bude lépe zmapovat, posoudit a řešit dopad nadměrného cestovního ruchu, krátkodobých pronájmů a vysídlování místních komunit a zároveň zajistit vyvážený a udržitelný rozvoj cestovního ruchu.

1.11 EHSV navrhuje, aby členské státy prosazovaly zjednodušený systém daní založený na pobídkách pro podniky založené v těchto oblastech s cílem oživit hospodářství a podpořit udržitelný a dlouhodobý cestovní ruch. Tento daňový systém by měl podporovat odpovědné investice a dlouhodobý rozvoj místních komunit s náležitým ohledem na předpisy v oblasti životního prostředí, klimatu a ochrany spotřebitele, a tím na místní obyvatele.

1.12 EHSV doporučuje, aby členské státy používaly standardizované evropské digitální nástroje k posouzení intenzivního cestovního ruchu a mohly tak určit hospodářské potřeby na celostátní, regionální a místní úrovni a reagovat na tyto potřeby s využitím zdrojů EU. Takový přístup by zajistil účinné využívání zdrojů a soudržný přístup na úrovni EU a zavedl udržitelný, dlouhodobý a regenerativní cestovní ruch⁽¹⁾, který využívá především zdroje příslušné turistické oblasti a EU jako celku.

1.13 EHSV navrhuje, aby kyperské předsednictví Rady Evropské unie zahájilo diskuse, jejichž účelem bude v dlouhodobém horizontu nalézt řešení zejména pro intenzivní cestovní ruch, ale i pro celé odvětví cestovního ruchu, která by bylo možné reprodukovat v celé EU prováděním rozvojových strategií, jako jsou:

- a) územní rozšíření turistických oblastí;
- b) koordinovaný přístup k prodlužování turistické sezóny;
- c) služby v oblasti krátkodobých pronájmů ubytování s objektivními a srovnatelnými údaji podle destinace, společnými zásadami vyvážené hospodářské soutěže a právního rámce, územní flexibilitou v jasném základním rámci;
- d) zavedení modelu „citadelové ekonomiky“, je-li to vhodné;
- e) rozvoj tradičních činností a oživení starých řemesel (textilie, nástroje pro domácnost, tradiční nádoby z přírodních materiálů atd.), kultury, tradičního umění (tradiční kulturní předměty, ikony, náboženské předměty, masky, hudba, tanec atd.) a kulinářských tradic s cílem zapojit do podpory rozvoje cestovního ruchu co nejvíce místních podniků (zejména malých a středních).

⁽¹⁾ <https://destinationcenter.org/tag/destination-stewardship/>.

1.14 EHSV doporučuje, aby do rozvoje místních podniků a řemesel, „citadelové ekonomiky“ a oživení místních řemesel a tradic byli přímo zapojeni místní obyvatelé, zejména mladí lidé. V této souvislosti je třeba věnovat zvláštní pozornost vzdělávání, odborné přípravě a rozvoji dovedností, které by měly být inkluzivní a měly by oslovovat různé skupiny mladých lidí, včetně mladých lidí se zdravotním postižením, aby jim umožnily získat dovednosti nezbytné pro přístup k pracovním místům.

1.15 EHSV doporučuje, aby Evropská komise a členské státy zřídily Evropské středisko pro tradiční řemesla a profese jako koordinační subjekt na úrovni EU, jenž by podporoval, financoval a rozvíjel tradiční řemesla v celé EU, jelikož na úrovni EU žádný subjekt zaměřený na koordinaci řemesel neexistuje a tento návrh je rovněž v souladu se:

- strategií EU pro udržitelný cestovní ruch do roku 2030,
- Úmluvou UNESCO o zachování nemateriálního kulturního dědictví.

1.16 EHSV rovněž navrhuje, aby byl zahájen projekt na zřízení první regionální pobočky Evropského střediska pro tradiční řemesla a profese v některé ze zemí s tradičními činnostmi, které jsou aktivní a angažují se v udržitelném cestovním ruchu, a aby zkušenosti s tímto projektem byly rozšířeny i do dalších členských států.

1.17 Pokud jde o proces územního rozšíření turistických oblastí, EHSV navrhuje vytvořit partnerství pro rozptýlení turistů, například:

- a) oblast s intenzivním cestovním ruchem;
- b) přilehlá oblast s rozvojem nových turistických zařízení, jež by mohla absorbovat přemíru turistů, a tak odstranit jejich nahromadění v oblastech s intenzivním cestovním ruchem;
- c) oblast v jiném regionu či jiné zemi EU, která není z hlediska cestovního ruchu tak rozvinutá a která může prostřednictvím tohoto partnerství zvýšit svůj turistický potenciál díky zvýšeným investicím a novému přílivu turistů.

1.18 EHSV doporučuje rozšířit pravomoci organizací pro řízení destinací tak, aby podporovaly místní podnikatelské prostředí a zajišťovaly podporu místního cestovního ruchu, a to i prostřednictvím účasti na developerských projektech v rámci obnovy rovnováhy cestovního ruchu v dané oblasti. Takovéto developerské projekty by mohly zajistit odpovídající bydlení pro místní komunity a bydlení smíšeného využití pro zahraniční pracovníky, kteří v turistických oblastech nejsou rezidenti.

1.19 EHSV se domnívá, že všechny tyto projekty lze rovněž realizovat s využitím fondů Evropské unie na podporu podnikatelského prostředí procházejícího transformací (zejména mikropodniků a malých a středních podniků) a střednědobých a dlouhodobých daňových výhod pro investory v turistických oblastech s přemírou krátkodobých pronájmů. Tyto projekty by měly zajistit harmonickou rovnováhu mezi zájmy místních obyvatel, pokud jde o kvalitu jejich života, a zájmy turistů, a to prostřednictvím řádné správy a přístupu spočívajícím v řízení turistické destinace (destination stewardship)⁽²⁾, do níž budou zapojeny místní orgány, zástupci místních komunit, podniky, zástupci zaměstnanců a environmentální a spotřebitelské organizace.

1.20 EHSV doporučuje, aby místní orgány v zájmu podpory udržitelného cestovního ruchu podporovaly spolu s přímo dotčenými podniky a prostřednictvím dialogu se sociálními partnery a zástupci občanské společnosti, zejména místní komunity, projekty zaměřené na vytváření cenově dostupného, důstojného a přístupného bydlení se smíšeným využitím, které by spravovaly organizace pro řízení destinací nebo partnerství veřejného a soukromého sektoru a které by byly k dispozici pracovníkům v oblasti cestovního ruchu nebo místním podnikům.

1.21 EHSV se domnívá, že díky podpoře podniků v dotčených oblastech by se vytvořila sociální soudržnost, podniky by celkově rostly, vznikaly by příležitosti pro komunitu a podmínky pro začlenění mladých lidí do podnikatelského prostředí. Tento projekt by byl zaměřen především na mladé lidi. Jejich odborná příprava v obnovených profesích by pomohla posílit „citadelovou ekonomiku“, zvýšit udržitelnost podniků v této oblasti, a tím rozvíjet udržitelnější formu cestovního ruchu, která by byla rovněž zaměřena na místní komunity.

⁽²⁾ Tourism industries – economic analysis – Statistics Explained – Eurostat.

2. Obecné připomínky

2.1 Cestovní ruch přispívá 10 % k HDP Evropské unie a poskytuje více než 12 milionů pracovních míst⁽³⁾, což z něj činí důležité odvětví pro hospodářský růst, zaměstnanost a sociální rozvoj EU. Význam cestovního ruchu v mnoha členských státech rovněž podtrhuje potenciál tohoto odvětví vytvářet nové konkurenční výhody pro EU a posilovat globální konkurenceschopnost Unie.

2.2 Turistické pronájmy v oblastech s vysokou poptávkou nebo oblastech hojně navštěvovaných turisty mohou narušit sociální soudržnost. Pracující jsou tak vytlačováni z center měst, což vede k nedostatku kritických pracovníků ve veřejných službách. Ovlivněna je i konkurenceschopnost, protože pracovníci nemohou bydlet v blízkosti svých pracovišť a musí dojíždět, což má rovněž dopad na mobilitu a environmentální udržitelnost. Ze všech těchto důvodů EHSV doporučuje, aby členské státy bezodkladně přijaly a realizovaly srovnatelná řešení týkající se krátkodobých pronájmů.

2.3 Cestovní ruch však pro některé místní komunity, včetně studentů a mladých lidí obecně, rovněž představuje výzvu. Aby se zajistilo, že dotčené skupiny nebudou kvůli vysokým cenám vytlačovány ze svých komunit, musí vlády upřednostnit pojetí bydlení jako místa k bydlení, a nikoli jako spekulativního aktiva, a to regulací krátkodobých turistických pronájmů, bude-li to nutné, a tak, aby to bylo v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality, i zvýšením veřejných investic do cenově dostupného ubytování určeného mladým lidem a studentům. Současně by se mělo urychlit povolování, aby se umožnil rozvoj projektů v oblasti bydlení⁽⁴⁾. V této souvislosti je nanejvýš důležité nalézt vhodná řešení pro dosažení správné rovnováhy mezi hospodářskými a společenskými zájmy.

2.4 Fenomén nadměrného cestovního ruchu není nový. Vyskytuje se tehdy, když příliv návštěvníků překročí organizační a logistickou kapacitu turistické destinace a možnosti jejího řízení, což má dopad na zájmy místních obyvatel. Tento fenomén byl kromě jiných faktorů umocněn globalizací a větším přístupem ke globální dopravě, což umožnilo stále většímu počtu lidí účastnit se cestovního ruchu. Kdy je daná oblast přeplněná, však místní obyvatelé a návštěvníci mohou vnímat odlišně a závisí to na místních podmínkách a kapacitě infrastruktury. Strategické přístupy zaměřené na strukturální aspekty (plánování, organizace, logistika, soukromé bydlení pro krátkodobé pronájmy) spolu s marketingovou taktikou, která turisty nenápadně usměrňuje, mohou pomoci s účinným řízením cestovního ruchu⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾.

2.5 Počet turistů se v mnoha částech Evropy od konce pandemie výrazně zvýšil. Tento fakt přiměl místní orgány a instituce k zavedení místních opatření: poplatků za vstup s cílem snížit počet turistů v některých městech nebo oblastech (například v Benátkách), omezení množství prodaných vstupenek v některých kulturních institucích (například do muzea Prado v Madridu) a omezení zakotvení velkých výletních lodí v některých mořských oblastech.

2.6 Nárůst počtu návštěvníků se rovněž promítl do rostoucí poptávky po ubytování, což přispělo k rychlému rozšíření nabídek krátkodobých pronájmů v různých destinacích, zejména prostřednictvím digitálních platform. To vedlo orgány EU k regulaci krátkodobých pronájmů provozovaných prostřednictvím digitálních platform souvisejících s cestovním ruchem.

2.7 Z toho všeho pak plyne, že v některých oblastech se cestovní ruch zvýšil na úroveň, která vytváří napětí v místních komunitách, a proto by bylo zapotřebí přijmout koordinovaná opatření na úrovni EU. EHSV vítá činnost Komise, pokud jde o strategii EU pro udržitelný cestovní ruch.

2.8 Evropská komise má v této souvislosti důležitou roli při vypracovávání orientačních řešení těchto otázek. Přípravovaná strategie EU pro udržitelný cestovní ruch je klíčovou příležitostí k řešení mnoha výzev, které v současné době ovlivňují evropské destinace, včetně tlaků na cestovní ruch v některých oblastech, nedostatku pracovních sil a dovedností a potřeby posílit dlouhodobou konkurenceschopnost evropského ekosystému cestovního ruchu.

⁽³⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Tourism_industries_-_economic_analysis.

⁽⁴⁾ Stanovisko More Than a Roof (Víc než jen střecha nad hlavou) Evropského fóra mládeže, <https://www.youthforum.org/files/250415-PP-Housing-A5.pdf>.

⁽⁵⁾ *Rapporto sull'overtourism – focus sul Veneto* (Zpráva o nadměrném cestovním ruchu – zaměření na region Benátska), říjen 2023, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Tourism_industries_-_economic_analysis.

⁽⁶⁾ *Overtourism e strategie di contenimento: il caso di Capri – Rapporto di ricerca* (Nadměrný cestovní ruch a strategie pro zmírnění následků: případ ostrova Capri), říjen 2024.

2.9 EHSV vítá, že kyperské předsednictví podporuje cestovní ruch, který upřednostňuje udržitelnost a dlouhodobý přístup, jenž podporuje sociální soudržnost, cenově dostupné bydlení, odolnost a udržitelnost tím, že nalézá řešení, která lze zavést v celé EU. Tato řešení musí zjednodušit procesy, které jsou nezbytné pro utváření cestovního ruchu udržitelného ve velmi dlouhodobém horizontu, jehož základy se v současnosti kladou, aby z něj budoucí generace mohly harmonicky a udržitelně těžit.

2.10 Začleněním digitálních nástrojů do politik určených k utváření budoucnosti evropského cestovního ruchu, zajištěním flexibility těchto politik ve vztahu k dosavadním zkušenostem hlavních turistických oblastí a přizpůsobením budoucích politik udržitelnému hospodářskému rozvoji nabídne toto odvětví potenciál jak pro přímý růst, tak pro růst zahrnující rozvoj souvisejících činností.

3. Konkrétní připomínky

3.1 Nadměrný cestovní ruch je výsledkem masivního přílivu návštěvníků do výjimečně přitažlivých destinací, jež poskytují odlišné zážitky než ostatní oblasti. Podstata této přitažlivosti spočívá v duchu místní komunity, která je nezbytná pro kulturní vitalitu daného místa. Tam, kde taková komunita není, jsou destinace redukovány na pouhé archeologické památky, umělecká díla, přírodní krásy nebo neosobní hotelová zařízení postrádající lidskou autentičnost. Tento fenomén se projevuje rovnoměrně v Řecku, Španělsku, Itálii, Dánsku nebo na Kypru, což podtrhuje univerzálnost tohoto problému v evropském prostoru. K zachování této atmosféry místa je zapotřebí podporovat místní komunity, které jsou na druhou stranu závislé na řízeném přílivu návštěvníků, aby jim zprostředkovaly své duchovní a kulturní dědictví. Na podporu místních komunit je nezbytné přijmout konkrétní opatření: předpisy o kapacitě cestovního ruchu, programy investic do odolnosti komunit a partnerství veřejného a soukromého sektoru pro udržitelný cestovní ruch.

3.2 V některých oblastech postižených nadměrným cestovním ruchem vedly krátkodobé pronájmy ke zvýšení nájemného, které musí místní obyvatelé a pracovníci zaměstnaní v cestovním ruchu a souvisejících činnostech platit za dlouhodobé pronájmy. Je však rovněž třeba připustit, že to současně významně zvýšilo příjmy vlastníků nemovitostí k pronájmu pro turistické účely a vytvořilo nové možnosti ubytování. Dalším důsledkem je, že místní obyvatelé nemohou investovat kvůli rozdílu v kupní síle mezi nimi a investory.

3.3 Intenzivní cestovní ruch rovněž vyvolává problémy, pokud jde o absorpční kapacitu cílových oblastí, což má přímý dopad na obyvatelstvo těchto oblastí.

3.4 Krátkodobé pronájmy prostřednictvím online platformy vytvořily příležitosti pro příjmy a vynutily si dodatečný daňový dohled, zároveň však vytvořily investiční příležitosti a zvýšily hodnotu aktiv. V důsledku těchto pronájmů se turisté stávají součástí každodenního života místních obyvatel, což někdy vytváří tlak na místní obyvatele, ale i na některé turisty. Bylo proto nezbytné neodkladně přijmout regulační opatření a upravit místní a daňové předpisy. Na úrovni EU to upravuje nařízení (EU) 2024/1028 ⁽⁷⁾.

3.5 EHSV konstatuje, že ačkoli bylo přijato nařízení o krátkodobých pronájmech prostřednictvím online platformy, mnoho problémů, které tato situace s pronájmy způsobuje místnímu obyvatelstvu, dosud nebylo vyřešeno. Navrhuje proto, aby Komise posoudila dopady provádění tohoto nařízení a opatření přijatých různými městy v EU a na tomto základě vydala doporučení.

3.6 EHSV vyzývá EU, aby podpořila celé odvětví cestovního ruchu v EU, zejména malé a střední podniky, a tak podnítila digitální a ekologickou transformaci s cílem reagovat na globální výzvy v oblasti logistiky, odolnosti, přizpůsobivosti a udržitelnosti tohoto důležitého odvětví. Zvýšil by se tak potenciál evropského trhu, podpořily vysoce kvalitní produkty a zaručila kontinuita evropské produkce v dlouhodobém a velmi dlouhodobém horizontu ve všech hospodářských odvětvích.

⁽⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1028 ze dne 11. dubna 2024 o shromažďování a sdílení údajů týkajících se služeb v oblasti krátkodobých pronájmů ubytování a o změně nařízení (EU) 2018/1724 (Úř. věst. L, 2024/1028, 29.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1028/oj>).

3.7 EHSV doporučuje, aby se k řešení výše uvedených otázek, je-li to vhodné, použily tyto ekonomické strategie:

- a) územní rozšíření turistických oblastí;
- b) koordinovaný přístup k prodlužování délky pobytu a turistické sezóny;
- c) služby v oblasti krátkodobých pronájmů ubytování s objektivními a srovnatelnými údaji podle destinace, společnými zásadami vyvážené hospodářské soutěže a právního rámce, územní flexibilitou v jasném základním rámci;
- d) zavedení modelu „citadelové ekonomiky“ (vše, co daná oblast potřebuje, se má produkovat v této oblasti anebo na regionální, celostátní či evropské úrovni, a to po odpovídající analýze provedené příslušnými rozhodovacími orgány pokud jde o to, co by mělo být v dané oblasti přijato a v jaké výši a jakým způsobem by měly být doplněny nedostatečné finanční zdroje);
- e) rozvoj tradičních činností a oživení starých řemesel (textilie, nástroje pro domácnost, tradiční nádoby z přírodních materiálů atd.), kultury, tradičního umění (tradiční kulturní předměty, ikony, náboženské předměty, masky, hudba, tanec atd.) a kulinářských tradic s cílem zapojit do podpory rozvoje cestovního ruchu co nejvíce místních podniků (zejména malých a středních).

3.8 EHSV konstatuje, že je zapotřebí strategické evropské koordinace za účelem harmonizace celostátních a regionálních politik v oblasti zachování nehmotného kulturního dědictví spojeného s řemesly (kamenictví, dřevo, textil, keramika, kovářství, tradiční gastronomie) a centralizovaného financování: řízení specializovaného evropského fondu financovaného z programů Kreativní Evropa, Horizont Evropa a politiky soudržnosti určeného na:

- a) semináře zaměřené na odbornou přípravu a mezigenerační přenos tradičních technik;
- b) evropská osvědčení pro řemeslníky;
- c) infrastrukturu pro místní a regionální střediska řemeslné výroby.

Evropské středisko pro tradiční řemesla a profese by transformovalo řemesla z izolovaných činností závislých na roztržitých vnitrostátních politikách na evropský strategický zdroj udržitelného cestovního ruchu, regionální soudržnosti a hospodářské diverzifikace.

3.9 EHSV doporučuje, aby Evropská komise a členské státy zřídily Evropské středisko pro tradiční řemesla a profese jako koordinační subjekt na úrovni EU, jenž by podporoval, financoval a rozvíjel tradiční řemesla v celé EU. Toto středisko by zodpovídalo za koordinaci řemesel na úrovni EU a bylo by dokonale v souladu se strategií EU pro udržitelný cestovní ruch do roku 203 a Úmluvou UNESCO o zachování nemateriálního kulturního dědictví.

3.10 EHSV vyzývá členské státy, aby posílily své strategie udržitelného cestovního ruchu a věnovaly zvláštní pozornost malým podnikům a sociálním partnerům, zástupcům místní komunity a dalším aktérům v dané oblasti s cílem pomoci přijímat účinná a udržitelná rozhodnutí k zavádění těchto strategií a jejich provádění ve velkém rozsahu. Tento přístup by rovněž položil základy integrovaného místního rozvoje. V rámci tohoto modelu by přínosy cestovního ruchu byly rozděleny spravedlivěji, což by přispělo k diverzifikaci místního hospodářství, a tím do budoucna k jeho menší závislosti na turistických tocích.

3.11 EHSV požaduje, aby byla věnována zvláštní pozornost potřebám mladých lidí v turistické oblasti a „právu setrvat“.

3.12 EHSV doporučuje, aby Komise stanovila kritérium pro určení toho, kdy určitá oblast již spadá do kategorie „intenzivního cestovního ruchu“, aby se jí dostalo náležité pozornosti a podpory ze strany různých úrovní správy. Jedním z řešení koncentrace cestovního ruchu v některých oblastech by mohla být snaha o řízení toků cestovního ruchu. Za tímto účelem se EHSV domnívá, že by bylo možné prozkoumat následující model rozptýlení turistů:

- a) oblast postižená intenzivním cestovním ruchem;
- b) přilehlá oblast, která by mohla absorbovat a dále rozvíjet cestovní ruch prostřednictvím investic do oblastí turistického zájmu podobných těm, které byly důvodem intenzivního cestovního ruchu v těchto oblastech. Mohly by se tak vytvořit i oblasti pro rozvoj cenově dostupného bydlení;

- c) oblast v jiném regionu či jiné zemi EU, která není z hlediska cestovního ruchu tak rozvinutá a která může prostřednictvím tohoto partnerství zvýšit svůj turistický potenciál díky zvýšeným investicím a novému přílivu turistů.

3.13 Aby bylo možné řešit specifický problém nedostatku bydlení pro zaměstnance v odvětví cestovního ruchu, mohly by místní orgány společně s podniky vytvořit investiční oblasti za účelem rozvoje bydlení smíšeného využití, které by bylo řízeno na základě konsensu se sociálními partnery s cílem uspokojit potřeby pracovníků v dané oblasti, které souvisejí s bydlením.

3.14 Dalším důležitým aspektem je upevnění sociálního rozměru tohoto odvětví, zejména posílením sociálního dialogu a v případě potřeby občanského dialogu s ohledem na roli a nezávislost sociálních partnerů, s cílem zajistit účinné provádění opatření a zlepšit kvalitu zaměstnanosti. Podpora místních podniků přispívá nejen k hospodářskému růstu, ale také k sociální soudržnosti, vytváří příležitosti pro komunitu a usnadňuje integraci mladých lidí prostřednictvím odborného vzdělávání do obnovených tradičních povolání. Zapojení všech sociálních skupin v této souvislosti zlepšuje komunikaci, sdílenou odpovědnost a motivaci zaměstnanců a zároveň pomáhá řešit výzvy související se sezónností odvětví a zlepšit udržení zaměstnanců. Tento integrovaný přístup podporuje rozvoj udržitelných a inovativních modelů cestovního ruchu a vytváří dlouhodobou hodnotu pro komunity a budoucí generace.

V Bruselu dne 29. dubna 2026.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Séamus BOLAND